

Prof. dr. sc. Vajdana Tomić, dr. med.
prodekanica za nastavu Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru

PSIHOLOGIJA U MEDICINI I ZDRAVSTVU

Prikaz sveučilišnog udžbenika

Autori: Dragan Babić i suradnici

Nakladnik: Sveučilište u Mostaru

Mjesto i godina izdavanja: Mostar, 2020.

Broj stranica: 208. ISBN: 978-9958-16-136-0

Mostar, 20. listopada 2020.

Rad je primljen 20.08.2020.. Rad je recenziran 14.09.2020. Rad je prihvaćen 19.09.2020.

U izdanju Sveučilišta u Mostaru ove godine je objavljena knjiga „Psihologija u medicini i zdravstvu“ autora prof. dr. sc. Dragana Babića i suradnika. Udžbenik je djelo renomiranih stručnjaka koji imaju višegodišnje iskustvo praktičnog kao i znanstveno-istraživačkoga rada u području psihologije. Autor knjige je skupio svoje najbolje suradnike: mlade i perspektivne kolege koji su na putu da uskoro doktoriraju. Koautori su psihijatri, psiholog, socijalni radnik i kineziolog. Autori u ovoj knjizi na vrlo stručan i znanstven način obrađuju odabrana poglavlja koja su temelj za potrebno znanje u medicini i zdravstvu i koja se opisuju i u drugim klasičnim udžbenicima iz psihologije.

U uvodnom dijelu autor Dragan Babić predstavlja psihologiju danas i opisuje napredak psihologije kao struke, opisujući vrste i metode psihologije te mjesto i ulogu psihologije u zaštiti duševnog zdravlja.

U općem dijelu autori knjige u petnaest poglavlja, na 121. stranici obrađuju psihološka poglavlja koja su temeljna za znanje studenata medicinskog i svih pet smjerova fakulteta zdravstvenih studija. Autor na početku ovog poglavlja opisuje „Ličnost“ i njeno značenje u psihologiji pri čemu navodi samo osnove ličnosti i ne ulazi u dublju psihološku analizu. Zatim je obrađen termin „Normalnosti“ u psihologiji, te definirani pojmovi duševnog poremećaja, duševne bolesti i duševne zaostalosti. Na interesantan način određuje što je to psihički normalno i psihički nenormalno, te upućuje na vrste određivanja normalnosti s obzirom na različite mogućnosti određivanja. Zatim je detaljno za potrebe studenata obrađeno poglavlje „Opća psihopatologija“ gdje su opisane svih deset psihičkih funkcija kao i njihovi različiti poremećaji.

„Stres u psihijatriji“ je naziv četvrtog poglavlja u kojem autor pojašnjava stres i predstavlja najčešće psihološke poremećaje neposredno uzrokovane stresom kao i upute kako se sačuvati od stresa i postići i održavati skladnost tijela i duše. U petom poglavlju općeg dijela pod nazivom „Agresivnost u psihologiji“ opisuje se agresivnost kao simptom koji se javlja kod brojnih psihičkih poremećaja i bolesti te može biti okrenuta prema sebi ili prema drugima, navodi između ostalog njezine temeljne karakteristike, modele agresivnog ponašanja i frustracijske agresivnosti i dr. Opisana je i Asertivnost kao vrsta pozitivne agresivnosti. Važno je istaći da je Agresivnost kao psihološki pojam opisana u vrlo malom broju udžbenika i to uglavnom površno i nedovoljno.

U šestom poglavlju općeg dijela „Anksioznost“ je detaljno opisana, opisani su njeni simptomi, podjela i mogućnosti liječenja. „Rezilijencija“ je naziv sedmog poglavlja općeg dijela knjige u kojem je opisan ovaj relativno novi termin u medicini i zdravstvu koji se posljednjih godina koristi i kod nas. Opisane su njene glavne karakteristike te vrste i značenje za zdravlje i bolest. Zatim su kratko i jasno, a studentima razumljivo i prihvatljivo opisana poglavlja: „Odnos liječnik/zdravstveni radnik – bolesnik“, „Reakcija bolesnika na bolest“, „Psihološke pojavnosti teških somatskih bolesti“, „Komunikacija s terminalno oboljelim pacijentima“, „Psihoterapija“, „Grupni procesi: osnove i značaj rada u maloj i srednjoj grupi“, „Psihologija boli“ i „učenje i način učenja“. Petnaest kratkih poglavlja opisanih na 121 stranicu u uvodnom dijelu ove knjige je ono što bi studenti trebali naučiti, usvojiti i što će im pomagati da u svakodnevnom radu budu bolji liječnici ili zdravstveni radnici.

Knjiga ima i kratki specijalni dio koji se sastoji od 6 poglavlja na 37 stranica. Namijenjen je onim studentima (i drugima) koji psihologiju žele znati više i bolje. U njemu su obrađena poglavlja: „Socijalna psihologija“, „Psihologija i politika“, „Psihološka njega u sestrinstvu“, „Psihologija sporta“, „Ličnost liječnika“ i „Psihologija u znanstvenim istraživanjima“

Autor Dragan Babić i suradnici ovoga udžbenika koristili su se suvremenom literaturom inozemnih i domaćih autora: udžbenicima, međunarodno priznatim časopisima kao i vlastitim istraživanjima i istraživanjima drugih autora vezanih za ovu temu. U cijelosti ispunjava zahtjeve znanstveno nastavne literature. Ističem osobitu vrijednost i originalnost ovog originalnog i zanimljivog djela koje će biti zanimljivo čitati ne samo studentima medicine i zdravstva nego i liječnicima i „diplomiranim medicinarima“, kao i ostalim stručnjacima iz područja psihologije, psihijatrije, socijalnoga rada, sestrinstva i slično. Radi se o udžbeniku koji je svojim sadržajem i kvalitetom jedinstven te nadopunjuje sadržaje dosadašnjih izdanja koja su objavljena na našim prostorima.

Knjigu su recenzirala četiri vrlo ugledna recenzenta iz Zagreba, Beograda, Sarajeva/Tuzle i Mostara što knjizi daje važnost i priznanje. Udžbenik autora Dragana Babića i deset suradnika u cijelosti ispunjava zahtjeve znanstveno nastavne literature i preporučam je i predlažem kao suvremenu i potrebitu literaturu u medicini i zdravstvu.